

انتخابات و پیداری اسلامی

عصر

فصلنامه علمی دانشجویی عصر

سال ششم | شماره پانزدهم | زمستان ۱۴۰۲

قیمت: ۵۰۰۰ تومان

عوامل و راهکارهای حفظ و تداوم پیداری اسلامی

از منظر قرآن کریم

بیانیه جمعی از اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز

در خصوص ضرورت شرکت آگاهانه در انتخابات اسفند ۱۴۰۲

انتخابات در قبل و بعد از انقلاب اسلامی ایران

صلاحیت نامزدهای مجلسی خبرگان چگونه تعیین می شود؟

شناسنامه

انجمن علمی الهیات
ک ن ش / ۶۱۸
سیده محبوبه کشفی
سیده محبوبه کشفی
زهرا شمشیری
احمد رضا پوردرویش

صاحب امتیاز
شماره مجوز
مدیر مسئول و سردبیر
هیأت تحریریه

سیده محبوبه کشفی
سیده محبوبه کشفی
دکتر حمید ایماندار، دکتر منصوره رحمانی،
دکتر قاسم کاکایی، دکتر محمد مهدی آجیلیان،
دکتر محمد باقر عباسی، دکتر زهرا قاسم نژاد،
دکتر علی اکبر کلانتری، دکتر محمدجواد سلمانپور،
دکتر مهدی حمیدی، دکتر صبورا حاج علی اورک پور
دکتر مهدی حمیدی
asr.nashrieh329@gmail.com
۰۹۱۷۸۱۴۴۹۲۷

گرافیسٹ و صفحہ آرا
ویراستار
هیأت داوران

استاد مشاور
راه های ارتباط با نشریه

بسم الرحمن الرحیم

مُحَضَّرِ الْقُرْآنِ

فهرست

لَهُ مُعَقَّبَاتٌ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ (سوره رعد - آیه ۱۱)

برای او فرشتگانی است که پی در پی او را به فرمان خدا از پیش رو و از پشت سرش پاسداری می‌کنند. در حقیقت، خدا حال قومی را تغییر نمی‌دهد تا آنان حال خود را تغییر دهند. و چون خدا برای قومی آسیبی بخواهد، هیچ برگشتی برای آن نیست، و غیر از او حمایتگری برای آنان نخواهد بود.

۵	در محضر قرآن
۶	شرایط پذیرش مقالات
۷	سخن سردبیر
۸	انتخابات در قبل و بعد از انقلاب اسلامی ایران
	بیانیه جمعی از اعضای هیئت‌علمی دانشگاه شیراز در خصوص ضرورت شرکت
۱۲	آگاهانه در انتخابات اسفند ۱۴۰۲
۱۳	عوامل و راهکارهای حفظ و تداوم بیداری اسلامی از منظر قرآن کریم
۲۲	یک شبهه (صلاحیت نامزدهای مجلس خبرگان چگونه تعیین می‌شود؟)
۲۳	شعر
۲۴	معرفی کتاب
۲۵	در محضر روایت

سخن سردیر

انتخابات و اقتدار اجتماعی

توجه به رای مردم در اندیشه اسلامی از ۱۴۰۰ سال پیش وجود داشته است. خداوند متعال در قرآن کریم به مشارکت و مشورت خواهی از دیگران در انجام امور توصیه کرده است: «وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ» (آل عمران/۱۵۹). این پیشینه افتخاری بزرگ برای دنیای اسلام و اندیشه‌های مترقی اسلامی است و همچنین درسی بزرگ برای ملل اسلامی خواهد بود. مردم کشورهای اسلامی با شرکت در انتخابات و رای دهی، نقش به‌سزایی در حفظ اقتدار اجتماعی جامعه خود دارند. در حقیقت، دین اسلام در زمانی که مسئله سرنوشت و حق مردم هیچ جایگاهی نداشته است، اسلام به مسئله نظرخواهی از مردم توجه داشته است. آگاه‌سازی مردم از ضرورت مشارکت اجتماعی و تاثیرگذاری آن در اقتدار اجتماعی امری حائز اهمیت است و هر فردی در مقام اجتماعی خود وظیفه آگاه‌بخشی را دارد. ضرورت این آگاه‌بخشی در جامعه دانشجویی، ما را بر آن داشت که این شماره از نشریه‌ی عصر را با محوریت موضوع «انتخاب و بیداری اسلامی» نشر دهیم. و در پایان، از تمامی اعضای محترم هیئت داوران، هیئت تحریریه، طراح و استاد مشاور کمال تشکر و قدرانی را دارم که هر یک با ارائه‌ی آثار و راهنمایی‌های ارزشمند خود در بهبود کیفیت نشریه و دانش‌افزایی محتواها نقش به‌سزایی داشتند.

سیده محبوبه کشفی
مدیر مسئول و سردبیر نشریه

شرایط پذیرش مقالات

نویسندگان محترم و همراهان نشریه عصر، به منظور بهبود مراحل دریافت و انتشار متن‌ها به نکات ذیل توجه فرمایید؛

- هر مقاله حدود ۷ الی ۱۰ صفحه کاغذ A۴ باشد.
- کلیدواژگان (۵ تا ۷ واژه) پس از چکیده قرار گیرد.
- نوشته‌ها با نرم افزار Word ۲۰۱۳ یا Word ۲۰۱۰ و فونت B Lotus و اندازه‌ی ۱۲ از طریق راه‌های ارتباطی مذکور در صفحه شناسنامه ارسال شود.
- مشخصات نویسنده یا نویسندگان از جمله نام و نام خانوادگی، پست الکترونیکی و عکس ارسال شود.
- فایل‌های خود را به دو صورت Word و PDF جهت جلوگیری از اتصال حروف، ارسال شود.

از همکاری و حسن توجه شما مخاطبان محترم بسیار سپاسگزاریم.

انتخابات در قبل و بعد از انقلاب اسلامی ایران

چکیده

ایران از جمله کشورهایی است که سابقه انتخابات در آن نزدیک به صد سال است. با این حال با پیروزی انقلاب اسلامی در ایران، روند و ساز و کارهای حاکم بر انتخابات تقویت شد و شهروندان حتی در انتخاب عالی‌ترین مقام سیاسی کشور نیز می‌توانند به صورت غیر مستقیم تأثیرگذار باشند. از صد سال پیش تا کنون به این سو ایران شاهد دو دوره متفاوت انتخاباتی با قوانین و دستاوردهای مختلف بوده است که میتوان آن را به انتخابات قبل از انقلاب و انتخابات پس از پیروزی انقلاب اسلامی تقسیم کرد.

واژگان کلیدی: انتخابات، مجلس، انقلاب اسلامی

مقدمه

صندوق‌ها نیابند؛ به‌خاطر این‌که حوصله‌اش را ندارند، وقتش را ندارند، درست اهمیت قضیه را نمی‌دانند، متوجه تأثیر رأی خودشان نیستند یا به کسی که به او اطمینان و اعتماد کنند، نرسیده‌اند؛ یا کسی را هم که شناخته‌اند، نپسندیده‌اند؛ لذا نمی‌آیند. تلاش شما باید این باشد که مشارکت را به معنای حقیقی کلمه حداکثری کنید. ۱۳۸۴/۰۳/۰۵»

قبل از پیروزی انقلاب اسلامی

ولی این شکل انتخابات و تشکیل مجلس در ایران به زمان بعد از مشروطیت بر می‌گردد. فرمان مشروطیت در تاریخ ۱۴ جمادی الثانی سال ۱۳۲۴ هجری قمری از طرف مظفردالدین شاه قاجار صادر شد و اولین مجلس موقتی که طبق این فرمان باید «نظامنامه انتخابات» را تهیه نماید، در تاریخ ۲۶ مرداد ماه سال ۱۲۸۵ هجری شمسی در عمارت نظام تشکیل شد. اولین قانون انتخابات در تاریخ ۱۸ شهریور ۱۲۸۵ هجری شمسی بوسیله میرزا حسن خان منیرالملک، مرتضی قلیجان، صنیع الدوله، مخبرالسلطنه، مخبرالملک، مومن الملک و محتشم السلطنه تهیه و تدوین شد و بلافاصله پس از رسمیت یافتن متمم قانون اساسی، به تصویب مجلس رسید و اولین دوره مجلس شورای ملی در تاریخ ۱۷ مهر ۱۲۸۵ هجری شمسی افتتاح شد. به موجب مقررات این نظامنامه طول نمایندگی دو سال و تعداد نمایندگان ۱۵۶ نفر بودند که ۶۰ نفر از تهران و ۹۶ نفر از سایر شهرستان‌ها انتخاب می‌شدند. البته در دوره یکم انتخاب صنفی بوده و همه طبقات مردم در آن شرکت نداشتند.

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی

پس از پیروزی انقلاب اسلامی چندین نوبت همه‌پرسی و انتخابات عمومی و سراسری در کشور برگزار شده است. اولین و مهمترین آن که در حقیقت تعیین‌کننده نوع حکومت کشور بود، همه‌پرسی تغییر نظام شاهنشاهی به جمهوری اسلامی ایران است که در آن رویداد تاریخی، در روزهای ۱۰ و ۱۱ فروردین ماه سال یک هزار و سیصد و پنجاه و هشت، اکثریت قریب به اتفاق ملت ایران یعنی ۹۸/۲ کل رأی دهندگان

انتخابات یک فرایند تصمیم‌گیری رسمی است که طی آن مردم یا بخشی از مردم برای اداره امور عمومی خود شخص یا اشخاصی را برای مقامی رسمی به مدت معلوم با ریختن رأی به صندوق‌های انتخاباتی برمی‌گزینند. از سده ۱۷ میلادی به این سو، برگزاری انتخابات سازوکار معمول برای تحقق دموکراسی نیابتی بوده است (ویکی‌پدیا). لازم به ذکر است که سخنان مقام معظم رهبری درباره لزوم مشارکت آورده شود: «در زمینه‌ی مشارکت مردم، هر طور که می‌توانید، روی خانواده‌ها و دوستانان کار کنید. مشارکت، یکی از اساسی‌ترین مسائل است. حضور مردم برای پیشرفت و صیانت کشور لازم است. نه این‌که اگر عده‌ی زیادی شرکت نکردند، اینها به نظام «نه» گفته‌اند؛ به‌هیچ‌وجه این‌طوری نیست. آنهایی که به‌خاطر «نه» گفتن به نظام نمی‌آیند، درصد خیلی کمیابند.

یک عده به‌خاطر بی‌حوصلگی نمی‌آیند؛ یک عده به‌خاطر بی‌حوصلگی نمی‌آیند؛ یک عده روز جمعه کار دیگری دارند و نمی‌آیند؛ اینها را شما راه بیندازید. والا کسانی که معتقد به نظام و قانون اساسی نیستند و دلشان برای بیگانگان و نفوذ آنها پر می‌زند و منتظر آمدن بیگانگان هستند، درصد بسیار کمیابند. خیلی‌ها ممکن است پای

کاریکاتورریست: ثمین سلیمانی نژاد

انتخابات دوازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی
جمهوری اسلامی ایران

انتخابات ششمین دوره مجلس خبرگان رهبر

توصیه های رهبرانقلاب درباره انتخاب اصلح

رهبرانقلاب اسلامی در آستانه برگزاری انتخابات دوازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی و ششمین دوره مجلس خبرگان رهبری، معیارهایی را برای انتخاب اصلح و چگونگی انتخاب آن بیان کردند که در این اطلاع نگاشت مرور می شود.

۱۴۰۲/۱۲/۹

معیارهای اصلح در انتخابات:

اهل ترجیح
منافع ملی

جدی تر بودن نسبت به منافع ملی و ترجیح آن بر منافع شخصی و جناحی

تیزرینی
بهبتر و جلوتر بودن در تقید و عمل دینی

پابندی
به استقلال کشور

اصرار بیشتر داشتن بر استقلال کشور و آویزان نشدن به قدرتهای دنیا

اصلح

اهل مبارزه با فساد
دارای عقیده جدی به مبارزه با فساد

روش انتخاب اصلح:

 بعضی ها را از این و آن می پرسد	 بعضی ها را به افرادی که معرفی کردند، اطمینان می کند	 بعضی ها را از این و آن می پرسد	 بعضی ها را انسان می شناسد
---	--	---	--

هر مقداری که ممکن است باید در این زمینه دقت کرد

انتخاب قوی مجلس قوی ایران قوی

واجب و مهم است و باعث میشود با انتخابی درستی که مردم در زمینه های مختلفی داشته باشند ریل گذاری درستی در بحث تصمیمات کلان کشور صورت بگیرد. از یک رو شرکت در انتخابات هم واجب. که نشان دهنده اینست که مردم و حاکمیت پشت هم در تلاشند که کشور به پیشرفت برسانند.

فهرست منابع

- ویکی پدیا
- سایت تابناک
- سخنان مقام معظم رهبری
- سایت شورا نگهبان

با انتخاب نظام جمهوری اسلامی ایران دست رد به سینه سایر نظام های موجود زدند و به این ترتیب اراده و خواست خود را در تاریخ ثبت نمودند.

همانطور که اشاره شد، در دوران پس از انقلاب اسلامی انتخابات متعددی در ایران برگزار می شود که از جمله آن می توان به انتخابات مجلس خبرگان هر ۸ سال یک بار، انتخابات ریاست جمهوری هر ۴ سال یک بار، انتخابات مجلس شورای اسلامی هر ۴ سال یک بار، انتخابات شوراهای اسلامی کشور هر ۴ سال یک بار و همه پرسی که برگزاری آن زمان مشخصی ندارد و هر زمان که ضرورت ایجاب نماید، برگزار خواهد شد.

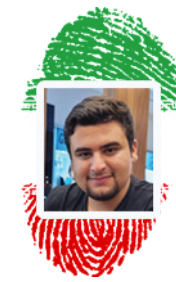
مشکلات انتخابات

در بسیاری از کشورهایی که حاکمیت قانون در آنها ضعیف است، شایع ترین دلیل عدم تطابق انتخابات با استانداردهای بین المللی نظیر «آزاد و عادلانه» بودن دخالت دولت های مستقر در انتخابات است. ممکن است دیکتاتورها بر خلاف خواست اغلب مردم، با به کارگیری قدرت اجرایی (مثل پلیس، حکومت نظامی، سانسور و غیره) در قدرت بمانند. ممکن است اعضای یک گرایش سیاسی در یک مجلس قانونگذاری از قدرت اکثریت یا اکثریت مطلق برای تصویب یا اصلاح قوانین (نظیر قانون جزا، تعریف مکانیسم های انتخاباتی خاص برای تعیین صلاحیت یا تعیین محدوده حوزه های انتخابیه) به سود خود استفاده کنند و نگذارند که قدرت به دست گرایش رقیب بیفتد.

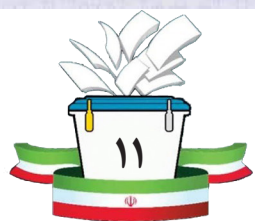
نهادهای غیردولتی هم می توانند با استفاده از زور، تهدید کلامی یا فریب که باعث رأی دهی یا شمارش نادرست می شود بر نتایج انتخابات تأثیر بگذارند. یکی از وظایف حکومت ها در کشورهایی که سنت دیرینه ای در برگزاری انتخابات های آزاد و عادلانه دارند پایش و جلوگیری از هر گونه تقلب در انتخابات است (تابناک اسفند ۱۴۰۲)

نتیجه گیری

در هر صورت انتخابات برای آینده کشور بسیار

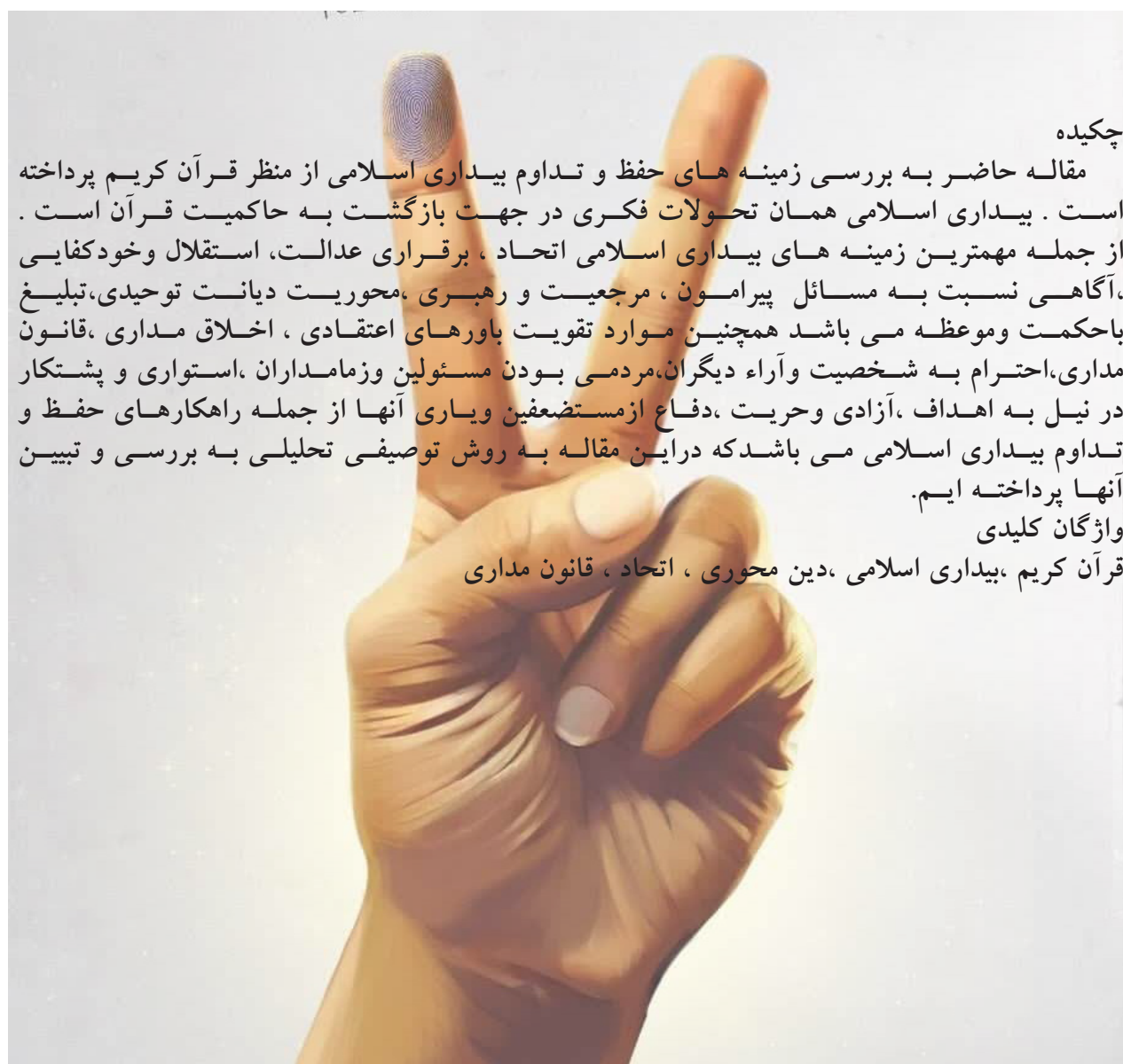

احمد رضا پوردرویش
دانشجوی کارشناسی فقه و مبانی حقوق
دانشگاه شیراز

عوامل و راهکارهای حفظ و تداوم بیداری اسلامی از منظر قرآن کریم

چکیده

مقاله حاضر به بررسی زمینه های حفظ و تداوم بیداری اسلامی از منظر قرآن کریم پرداخته است. بیداری اسلامی همان تحولات فکری در جهت بازگشت به حاکمیت قرآن است. از جمله مهمترین زمینه های بیداری اسلامی اتحاد، برقراری عدالت، استقلال و خودکفایی، آگاهی نسبت به مسائل پیرامون، مرجعیت و رهبری، محوریت دیانت توحیدی، تبلیغ باحکمت و موعظه می باشد همچنین موارد تقویت باورهای اعتقادی، اخلاق مداری، قانون مداری، احترام به شخصیت و آراء دیگران، مردمی بودن مسئولین و زمامداران، استواری و پشتکار در نیل به اهداف، آزادی و حریت، دفاع از مستضعفین و یاری آنها از جمله راهکارهای حفظ و تداوم بیداری اسلامی می باشد که در این مقاله به روش توصیفی تحلیلی به بررسی و تبیین آنها پرداخته ایم.

واژگان کلیدی

قرآن کریم، بیداری اسلامی، دین محوری، اتحاد، قانون مداری

بیانیه جمعی از اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز در خصوص ضرورت شرکت آگاهانه در انتخابات اسفند ۱۴۰۲

به نام خدا

مردم عزیز فارس

ما دانشگاهیان دانشگاه شیراز باور داریم پیشرفت کشور و حل مشکلات آن منوط به تقویت اقتدار ملی است و شرط تحقق آن، مشارکت در انتخابات مجلس به عنوان مهم ترین مظهر مردم سالاری است و انتخاب نمایندگانی از متن مردم که متخصص، توانمند، هوشمند، پاک دست، شجاع و فساد ستیز باشند امکان اصلاح ریل گذاری سیاست های کشور و قانون گذاری عالمانه و نظارت مؤثر در جهت مبارزه با فساد و ضعف مدیریت ها را فراهم خواهد کرد. شرکت آگاهانه در انتخابات پیش رو فرصتی برای ورود افکار و ایده های جدید در چرخه تصمیم سازی کشور است و می تواند سبب دمیده شدن روحی تازه در کالبد جامعه شود.

ما امضاکنندگان این بیانیه به عنوان اساتید دانشگاه شیراز ضمن به حق دانستن نقدها و گلایه های معیشتی مردم وفادار ایران، صحیح ترین و کم هزینه ترین راه حل مشکلات را تلاش برای تشکیل مجلسی شایسته دانسته و معتقدیم که حضور فعال مردم و انتخاب هوشمندانه آنان می تواند آثار ناخوشایند و کاستی های پیشین را مرتفع سازد.

همچنین باور داریم با توجه به اینکه رهبری، محور اصلی نظام و ضامن عدم انحراف جامعه از مسیر درست است، انتخاب خبرگانی آشنا به مسائل روز و دارای بینش سیاسی و اجتماعی عمیق جهت انتخاب رهبر و نظارت بر بقای شرایط او اهمیت شایانی دارد.

از این رو، در زمانی که بیگانگان درصدد به حاشیه راندن مردم و ناامید کردن آنان در استیفای حق خود در تعیین نمایندگان واقعی شان هستند، ما دانشگاهیان به پیروی از تأکیدات رهبری معظم انقلاب، دوشادوش مردم شریف ایران برای انتخاب نمایندگانی شایسته در صحنه خواهیم بود.

بیداری اسلامی به مجموعه تحولات فکری، اجتماعی و سیاسی جوامع اسلامی در جهت بازگشت به حاکمیت قرآن و ارزشهای اسلامی در زندگی سیاسی و اجتماعی و ساخت تمدن های اسلامی اطلاق می شود. هر فردی که امروز واقعیت اسلامی را بنگرد یقین حاصل می کند که مشکل اصلی از تأویل آیات و احادیث شروع نشده بلکه به پایه و ریشه آن برمی گردد که همان انکارذات و صفات خداست، به عبارت دیگر تقلید کورکورانه از تفکر غربی در جهت انکارذات باری تعالی سرمنشأ اصلی آن می باشد. در فرمایشات مقام معظم رهبری مکرراً می بینیم که ایشان اشاره به متکی بودن بر اعتقادات دینی دارند زیرا هر نهضتی که متکی به اعتقاد دینی باشد آسیب ناپذیر و ماندگار خواهد بود که با کمی تأمل مصداق بارز آن را در سیره پیامبر اکرم (ص) مشاهده کرده که ایشان با اعتقادات بنیادین خود چنان جامعه مخاطبان را تحت تأثیر قرار دارند که انقلابی نو در افکار و رفتار آنها به وجود آمد.

اگر به عوامل ایجاد بصیرت و بینش اسلامی در صدر اسلام و راه های حفظ آن توجه کنیم به وضوح می بینیم که بارزترین علل جنبش های اسلامی اخیر در کشور های منطقه، همان عوامل آغازین و برخاسته از آموزه های قرآن می باشند که به علت احساس نیاز مردم این کشور ها و با توجه به الگوپذیری از انقلاب اسلامی ایران دست به قیام زده و مصمم به پرپایی حکومت هایی بر اساس موازین اسلام هستند. برآنیم تا عوامل بیداری اسلامی و راهکارهای تداوم آن را از نگاه قرآن تبیین نمائیم و گامی هرچند کوچک جهت تحقق اهداف قرآن برداریم.

۱. عوامل ایجاد بیداری اسلامی

پدیده انقلاب اسلامی پس از چند سده به شکل عملی و عینی اسلام و جوامع اسلامی را از انزوای سکون خارج کرد. انرژی آزاده شده از آن به عنوان موتور محرکه همه تحرکات و خیزش جریان ها و جنبش های اسلامی از یکسو مردم مسلمان منطقه را نسبت به حقوق و توانایی های

خود آگاه کرد و از سوی دیگر طلسم شکست ناپذیر بودن غول استبداد و استعمار را ابطال کرد و این مسئله «جسارت و اعتماد به نفس» را به ملت های مسلمان برگرداند.

۱-۱. اتحاد

اتحاد سبب تقویت ضعفها و مضاعف کردن قدرت آنان می باشد چنانکه حتی هزاران آجر متفرق ضعیفند اما اگر یک آجر با دیگر آجر ها در کنار هم قرار گیرند چنان قدرتی در دیوار به وجود می آید که سقوط آن چندان ساده نیست. قرآن مجید برای حفظ وحدت مسلمانان توصیه های اخلاقی ارزشمند دال بر حفظ روحیه برادری و اسلامی داده از جمله در ذیل آیه ۱۱ سوره حجرات استهزاء نهی شده زیرا که استهزاء در ظاهر یک گناه و در باطن چندین گناه از جمله اختلاف افکنی، کشف عیوب، فتنه، طعنه به دیگران، کینه، تحریک و انتقام و ... را به همراه دارد. (قرائتی، ۱۳۸۴، ج ۱۱، ص ۱۸۳) معیار اصلی روابط اجتماعی اصل برادری است که مبتنی بر آن در روایات پیشوایان حق و عدل جامعه به خانواده تشبیه شده است. امام سجاد (ع) در گفتگوی خویش با محمدبن شهاب زهری یاد آور این حقیقت می شوند که جامعه همچون خانواده ای است که جای هیچ ستم و ناروایی در آن نیست. (مجلسی، ۱۴۰۳، ج ۷۱، ص ۲۳۰)

۱-۱-۱. فواید و آثار اتحاد از منظر آیات و روایات

اتحاد موجب حفظ انسان از هلاکت می شود. انسان در میان جماعت با حمایت افراد، در برابر شیاطین انس و جن محفوظ و مقاوم می ماند. داستان حضرت موسی (ع) و روی آوردن قومش به گوساله پرستی دلیل محکمی بر این است که اسلام حامی وحدت و یکپارچگی است. در آن زمان حضرت موسی (ع) با انحراف بزرگ قومش که به جوهر عقیده پیوند داشت، مواجه شد. عقیده ای که تمام پیامبران سابق برای تثبیت آن آمده بودند. (قادری، بی تا، صص ۳۴-۳۷).

نخستین ماموریت های پیامبر اکرم (ص)

ایجاد وحدت دینی و پیوند مواخات میان مسلمان اعم از زن و مرد بود که در ویران سازی مسجد ضرار طبق آیه ۱۰۷ سوره توبه آشکار است. حضرت رسول (ص) فرموده اند: «مَنْ فَارَقَ الْجَمَاعَةَ الْمُسْلِمِينَ فَقَدْ خَلَعَ رَبْقَةَ الْإِسْلَامِ عَنْ عُنُقِهِ: هر کس در جماعت مسلمانان ایجاد تفرقه کند همان ایمان را از دوش خویش بر زمین نهاده است.» (مجلسی، ۱۴۰۳، ج ۲۷، ص ۶۷) و نیز می فرمایند: «مَثَلُ الْمُؤْمِنِينَ فِي تَوَادُّهِمْ وَ تَرَاحُّهُمْ كَمَثَلِ الْجَسَدِ الْوَاحِدِ إِذَا أَشْتَكِيَ بَعْضُهُ تَدَاعَى سَائِرُهُ بِالسَّهْرِ: مثل افراد با ایمان در دوستی و نیکی به یکدیگر همچون اعضای یک پیکر است که چون بعضی از آن رنجور شود و به درد آید اعضای دیگر را قرار و آرامش نخواهد بود.» (ابوالفتوح رازی، ۱۳۹۸، ج ۲، ص ۴۵۰)

۱-۱-۲. زمینه های ایجاد اتحاد میان امت اسلامی

پیامبر اکرم (ص) در جهت تحقق همبستگی توانست با بارور کردن فطرت فضیلت خواه از جامعه ای انحصار طلب، جامعه ای ایشار گر بسازد که در ذیل آیه ۹ سوره حشر به سه ویژگی پر افتخار انصار اشاره شده است از جمله محبت «يحبون من هاجر اليهم» بلند نظری «لايجدون في صدورهم حجة» و ایشار «يؤثرون على انفسهم» (مکارم شیرازی، ۱۳۸۷، ج ۲۹، ص ۵۲۶). در آیه ۱۰۲ آل عمران نخست دعوت به تقوی شده است تا مقدمه ای برای دعوت به اتحاد در آیه ۱۰۳ باشد. در این آیه بحث نهایی که همان «مساله اتحاد و مبارزه با هر گونه تفرقه» باشد، مطرح شده و می فرماید: «واعتصموا بحبل الله جميعا ولا تفرقوا: همگی به ريسمان الهی چنگ زنید و از هم پراکنده نشوید.» قرآن مسلمانان را به تفکر در وضع اندوه بار گذشته و مقایسه آن پراکندگی با این وحدت دعوت می کند و می فرماید: «فراموش نکنید که در گذشته چگونه با هم دشمن بودید ولی خداوند در پرتو اسلام و ایمان دلهای شما به هم مربوط ساخت و شما دشمنان دیروز، برادران امروز شدید «واذكروا نعمت الله عليكم

اذكتم اعداء فالف بين قلوبكم فاصبحتم بنعمه اخوانا» (مکارم شیرازی، ۱۳۸۳، ج ۳، صص ۲۰-۲۱)

در حقیقت دعوت به اتحاد بدون مساعدت گرفتن از ریشه اخلاقی کم اثر یا بی اثر است. از این رو در این آیات اشاره به این نکته است که عوامل ایجاد کننده اختلاف در پرتو ایمان و تقوی ضعیف می گردد. امروز سدهای عظیمی در نقاط مختلف جهان برپا شده که مبدا تولید بزرگترین نیروهای صنعتی است و سرزمین های وسیعی را آبیاری و روشنایی کرده، اگر دقیق بیندیشیم، متوجه می شویم که این قدرت عظیم چیزی جز گردآمدن دامنه های ناچیز باران نیست، آن گاه به اهمیت اتحاد و کوشش های دسته جمعی انسان ها واقف می شویم. نخستین مرتبه ای که در آیات ۱۲۴ الی ۱۲۶ سوره بقره صحبت از ظهور آن می شود مقام محوری «امامت» ابراهیم (ع) است که مقام رهبری و ارشاد همه جانبه جامعه انسانی می باشد. (رازانی، ۱۳۸۶، ج ۱، ص ۲۷۹) با تصدی مقام رهبری جوامع اسلامی به وسیله فقهاء برگزیده و واجد شرایط این امکان به وجود می آید که در هر یک از این جوامع جلوه ای از حاکمیت الهی اسلام تحت ولایت آنها شکل بگیرد و امور مورد نیاز مردم را در همه ابعاد و زمینه های آن به جریان اندازد بنابراین نقش «ولی فقیه» عامل اصلی و محوری برپا دارنده خیمه حاکمیت نظام الهی اسلام می باشد.

۱-۲. لزوم برقراری عدالت

با مراجعه به قرآن کریم طی ۱۳ آیه برقراری عدالت اجتماعی یکی از اساسی ترین اهداف مشترک همه پیامبران است که با صراحت ماموریت و رسالت انبیاء را برقراری عدالت در میان بشر بیان می کند. «عدالت ورزید که به تقوا نزدیک تر است ...» و «ای اهل ایمان! عدالت را برقرار کنید و برای خدا گواهی دهید اگر چه به زیان خود شما یا پدر و مادر و یا نزدیکان شما باشد ...» بنابراین عدالت اجتماعی از عمده ترین مسائل اجتماعی است که در ساختار جوامع اسلامی نقش اساسی دارد (بیگی، ۱۳۸۹)

۴-۱. محوریت دیانت توحیدی

عقیده توحیدی نخستین و موثرترین رکن از ارکان تمدن اسلامی است چرا که پیامبر اکرم (ص) با دعوت به یگانه پرستی و شعار توحیدی «لا اله الا الله» از گام نخست این رکن را بنا نهاد. ایمان و عقیده توحیدی، ریشه سستی، پوچی و ناامیدی را می سوزاند و حرکت و تلاشی جدی را که به اعتلای جامعه می انجامد به ارمغان می آورد. پیامبر کفرپیشگی (تغابن ۵، محمد ۸-۱۱)، افکار لجاجانه ی آیات خدا (اعراف ۱۷۴-۱۷۷) و سرپیچی از فرامین حق از جمله عواملی می دانستند که انحطاط تمدن ها و هلاکت جوامع را اجتناب ناپذیر می کند (علیخانی، ۱۳۸۶، ص ۶۵۹)

۵-۱. تبلیغ با حکمت و موعظه

پیشرفت اسلام در آغاز کار تنها به واسطه جذابیت و منطق آن بود اگر بحث و مناظره ای بر اساس منطق، حکمت و موعظه و اقناع مخاطب نباشد و برعکس با تهدید و خشونت و اجبار همراه باشد به جای آنکه مردم را از انحراف مذهبی نجات دهد سبب کینه و دشمنی خواهد بود. قرآن کریم شیوه تبلیغ اسلام را همراه با حکمت و موعظه اعلام می دارد: «مردم را با حکمت و اندرز نیکو به راه پروردگارت فراخوان و با آنان به نیکوترین شیوه مجادله کن (نحل، ۱۲۵)» و همچنین در آیه ۴۶ عنکبوت: «و با اهل کتاب جز به شیوه ای بهتر مجادله نکنید مگر کسانی از آنان که ستم کردند.» (علیخانی، ۱۳۸۶، ص ۴۲۵) شیوه دعوت پیامبر اسلام (ص) یکی از علل گسترش اسلام بوده است (مطهری، ۱۳۸۰، ص ۲۳۴)

۶-۱. آگاهی و هوشیاری نسبت به مسائل پیرامون

بررسی تاریخ زندگی پیامبر اسلام از نظر زمان شناسی و آشنایی آن حضرت با مقتضیات زمان خود، نشانه بارز یک رهبر زمان آگاه است. همچنین برخورد صحیح امام علی (ع) در ماجرای سقیفه نشان دهنده تصمیم گیری یک رهبر زمان آگاه در یکی از حساس ترین مقاطع تاریخ اسلام است و همه اوصیای پیامبر اسلام

(ص ۵۷۶)

در زیارت امام حسین (ع) نیز می خوانیم: اشهدانک قد امرت بالقسط و العدل و دعوت الیهما. شهادت می دهیم که تو به قسط و عدالت دستور دادی و بدان دعوت نمودی، ماهیت عدالت خواهی در قیام عاشورا و ظلم ستیزی امام حسین (ع)، سرمایه الهام ملت ما در قیام بر ضد طاغوت بود. امام خمینی (ره) بر این ماهیت تصریح کرده و می فرماید: «سید الشهداء (ع) از همان روز اول که قیام کردند برای این امر، انگیزه شان اقامه عدل بود.» (سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی، ۱۳۸۶، ج ۲۰، ص ۱۸۹)

۳-۱. استقلال و خودکفایی

پیامبر اعظم تلاش کرد تا با الهام از آیه «لن يجعل الله للكافرين على المؤمنين سبيلا» استقلال را با تمام جوهش به ارمغان آورد و آن را به جامعه اسلامی هدیه نماید از جمله:

۱-۳-۱. استقلال سیاسی: پیامبر اسلام پس از صلح حدیبیه، پیشرفت چشمگیری در عرصه ی استقلال سیاسی و خودکفایی مسلمانان حاصل نمودند به گونه ای که مسلمانان به راحتی با مشرکان در تماس بوده و در جهت نشر اسلام تبلیغات عظیمی را در سراسر دنیا انجام می دادند.

۲-۳-۱. استقلال فرهنگی: به معنای حفظ هویت ملی یک ملت است از این رو پیامبر اکرم (ص) همواره در اندیشه استقلال کامل فرهنگی بود تا بتواند بدون تکیه بر دیگر فرهنگ ها و الگوپذیری از بیگانگان فرهنگش را ترویج و آن را به انجام رساند.

۳-۳-۱. استقلال اقتصادی: پیامبر همواره به پیروان خود دستور می داد تا به هدف حفظ استقلال خود، هر کس با تکیه بر توانمندی هایش نیازهای خود را برآورد چنانکه فرمود: «من أكل من كذب يده حلالا فتحت له الابواب من الجنة: هر کس که از دست رنج حلال خود، معاش خویش را تأمین نماید درهایی از بهشت بر روی او گشوده می شود.» (نوری، ۱۴۰۹، ج ۱۳، ص ۲۴) این حدیث هرچند دستوری فردی است ولی اجرایی شدن آن به استقلال اقتصادی فرد و جامعه می انجامد.

انتخابات قوی ایران قوی

اگر ما در انتخابات مجلس حضور قوی داشته باشیم مجلس قوی کارهای بزرگ میتواند انجام بدهد. انتخابات قوی نتیجه اش پیشرفت کشور است.

۱۴۰۲/۱۲/۰۹
رهبر انقلاب اسلامی

انتخابات قوی
مجلس قوی
ایران قوی
KHAMENEI.IR

از ویژگی زمان آگاهی برخوردار بودند، سکوت، فریاد، صلح و جنگ آنان به مقتضای زمان بود. (محمدی ری شهری، ۱۳۷۶، ص ۲۳۸-۲۳۹) امام خمینی (ره) افزون بر آگاهی و اشراف بر حقایق، اصول و فروع و آرمانهای اسلام، و آشنایی با تاریخ گذشته مسلمین و درک مصالح و مفاسد جامعه اسلامی، به مدد فراست خدا دادی اش از تحولات و اوضاع روز جهان و ایران با خبر بود، و با شناسایی دشمنان دین و نقشه هایشان و شناساندن آنان به امت مسلمان، توطئه های ایشان را برملا و بی اثر می ساخت. حرکت امام خمینی (ره) نیز از همان ابتدا بر اساس این آگاهی و فراست شکل گرفت. (مصباح یزدی، ۱۳۸۶، ص ۱۱۴)

۲- راهکارهای حفظ و تداوم بیداری اسلامی

نخستین گام موثر در تداوم بیداری اسلامی، حفظ زمینه های ایجاد آن می باشد. تا زمانیکه عوامل حفظ نشوند، نمی توان راهکارهایی را برای تداوم عملیاتی کرد چرا که با تضعیف عوامل، راهکارها بی اثر خواهند بود.

۱-۲. تقویت اخلاق مداری در جامعه اسلامی

از آنجا که زبان مشترک انسان ها فطرت است معیارهای اخلاقی منطبق با فطرت نیز مشترک است و به هنگام تعاون و داد و ستد میان فرهنگی باید رعایت شود آنچه بیش از هر چیز دیگر در برخورد با ملل مختلف تأثیر عمیق و عملی دارد، تربیت، ادب و رعایت موازین اسلامی و اخلاقی ناشی از قرآن و سنت است زیرا که ریشه همه بدی ها رفتارهای نامناسب و خود خواهانه انسان هاست ظهر الفساد فی البر و البحر (ایروانی، ۱۳۸۷، صص ۵۲۷-۵۲۸)

مادامی که مردم جامعه را عرصه مجادله و کشمکش و جایگاه قدرت نمایی های خشن و بی منطق بدانند، جایی برای ترویج افکار و رفتارهای مطلوب نخواهد بود. در جامعه فاقد اخلاق حتی تجهیز افراد به علم و دانش جز به پیچیده تر کردن مشکلات نتیجه ای نخواهد داشت. (علیخانی، ۱۳۸۶، ص ۳۶۴)

۲-۲. تقویت باورهای اعتقادی

اصلاح اخلاق و تحصیل ملکات پسندیده، در

دو طرف علم و عمل و پاک کردن دل از خویهای زشت راهی جز تکرار عمل صالح و مداومت بر آن ندارد، اگر انسان بخواهد خوی ناپسند ترس را از دل بیرون کند و جای آن فضیلت شجاعت را قرار دهد، باید به طوری پی در پی کارهای خطرناکی که طبعاً دلها را تکان می دهد انجام دهد تا ترس از دلش بیرون رود در این صورت هر اقدامی، شجاعتی را در دلش نقش می زند. بنابراین هر چند به دست آوردن یک ملکه در اختیار آدمی نیست، ولی مقدمات تحصیل آن در اختیار اوست و او می تواند با انجام آن مقدمات، ملکه را تحصیل نماید. (نیلی پور، ۱۳۸۸، ج ۱، صص ۴۷-۴۸)

انسان باید کار خود را با اراده انجام دهد و عاقبت کار را به خدا واگذار کند. رسول خدا (ص) نیز مامور بودند در برابر منافقانی که می گفتند: «ما اطاعت می کنیم» اما اطاعت نمی کردند از مجازات آنها صرف نظر کند و بر خدا توکل نمایند و خداوند در واگذاری کارها به او کفایت می کند (نساء ۸۱، احزاب ۱ و ۴۸) (جوان مهر، ۱۳۸۳، ج ۲، صص ۱۹۷-۱۹۸)

۳-۲. قانون مداری

از ویژگی های مهم سیره نبوی «قانون مداری» است. رسول خدا (ص) اطاعت از قانون الهی را در جامعه اسلامی واجب و لازم می دانست و با افرادی که از قانون و شریعت اسلامی سرپیچی می کردند، برخورد می کرد مدیریت رسول خدا (ص) بر اصل برپایی حق و عدل استوار بود و کارگزاران خود را بدان فرمان می داد (جوان مهر، ۱۳۸۶، ج ۱، صص ۱۵۴-۱۵۶؛ موسسه فرهنگی قدر ولایت، ۱۳۸۶، ص ۱۸۸) حضرت علی (ع) در توصیف سیره آن حضرت فرمودند: «سیرته القصد و سنته الرشید و کلامه الفصل و حکمه العدل: راه و رسم او معتدل و روش او صحیح و متین و سخنانش روشننگر از باطل و حکمتش عادلانه بود. (دشتی، ۱۳۷۹، خطبه ۹۴)

۴-۲. احترام به شخصیت و آراء دیگران و نقد منصفانه آراء مخالف

پیامبر (ص) بر اساس «حفظ کرامت انسان»

به آراء و نظریات دیگران احترام می گذاشت و از استبداد رأی به شدت پرهیز می نمود. ایشان در مواجهه با کافران و مشرکان به لحاظ حرمت انسانی، با ادب و احترام رفتار می کرد. منشاء این التزام به حفظ حرمت انسان ها را باید در قرآن جست، جایی که حریم انسانی را محترم شمرده و فرموده: «اذهبا الی فرعون انه طغی، فقولاً له قولاً لینا طه، ۴۳-۴۴» به سوی فرعون بروید که او به سرکشی برخاسته و با او سخن نرم بگویید. این شیوه رفتار پیامبر از جمله عوامل موفقیت چشم گیر در جذب مردم به دین اسلام بود. (جوان مهر، ۱۳۸۳، ج ۱، صص ۱۲۸-۱۲۹)

۵-۲. تلاش در جهت عمل به وعده ها

سلامت و رشد زندگی اجتماعی به پایه ها و اساسی همچون پایبند بودن به عهد و پیمان نیازمند است. پیمانهای اجتماعی همچون اتصالات یک کارخانه است که افراد اجتماع را به هم پیوند و روابط اجتماعی را برقرار می سازند. هر اندازه پیمانهای اجتماعی محکم و افراد اجتماع به عهد و پیمان وفادار باشند، جامعه در امنیت بیشتری به سر می برد

خداوند باری تعالی در سوره معارج آیات ۳۲ و ۳۵ می فرماید: «والذین هم لا ماناتهم و عهد هم راعون* اولئك فی جنات مكرمون: و آنها که امانتها و عهد خود را رعایت می کنند آنان در باغهای بهشتی (پذیرایی) و گرمی داشته می شوند.» (بیگی، ۱۳۸۹، ص ۵۲)

امام علی (ع) نیز وفای به عهد و پیمان را میزان و معیار سنجش انسان می داند و می فرماید: «ان العهود قلائد فی الاعناق الی یوم القیامه، فمن وصلها وصله الله و من نقضها خذله الله»: همانا عهد و پیمان ها گردن بندهایی در گردنهای هستند تا روز قیامت. کسی که پیوند آنها را نگه دارد (وفای به عهد کند) خداوند او را به مقصود می رساند و کسی که آن عهد ها را بشکند خداوند او را به خودش وا می گذارد. (محمدی ری شهری، بی تا، ج ۷، ص ۴۹)

۶-۲. مردمی بودن مسئولین و زمامداران

از جمله افرادی که در تعامل با دیگران چنین وظیفه ای را عهده دارند، زمامدارانند؛ پیامبر اکرم (ص) خود را مستثنی از قانون نمی دانست. آن حضرت (ص) در اوج اقتدار در اواخر عمر خویش در مسجد مدینه به منبر رفت و خطاب به مردم فرمود: (من كنت جلدت ظهرا، فهذا ظهري فليقتد منه): هر که را من بر پشت او تازیانه زده ام، اینک پشت من آماده است تا او به تقاص برخیزد و داد خود را بستاند (جوان مهر، ۱۳۸۳، ج ۱، صص ۱۵۴-۱۵۶). حضرت علی (ع) درباره تواضع پیامبران که سرآمد زمامدارانند، فرمودند: «خدا فخر و بزرگ بینی را بر آنان ناپسند دید و فروتنی شان را پسندید پس پیامبران (از روی فروتنی) گونه های خویش را بر زمین نهادند و چهره هایشان را بر خاک مالیدند و برای مومنان فروتنی نمودند (ایروانی، ۱۳۸۷، ص ۲۵۹)

۷-۲. آزادی و حریت

«آزادی» گوهری گرانبهاست که همگان دوست دارند از آن آنها باشد چنانکه خداوند در توصیف پیامبر اسلام (ص) می فرماید: «ویضع عنهم امرهم والاعلال التی کانت علیهم اعراف، ۱۵۷: او از آنان قید و بندهایی را که برایشان بوده

است، بر می دارد. این آیه اشاره به انواع تبعیضها و محدودیت ها دارد زیرا که «امر» به معنای تعهدات تحمیلی بر انسانهاست و شامل بسیاری از عقاید باطل و قیود اجتماعی غلطی که دستهای استبداد یا تحریف یا تحمیت بر مردم تحمیل کرده بود، می شود. (خامنه ای، ۱۳۷۷، صص ۱۵-۱۶)

۸-۲. پر کردن خلاء افکار و ساختن بینش درست

قرآن کریم درعین نزول تدریجی آیات که بنابر مقتضیات زمان و مکان پاسخگوی افکار تشنه مخاطبان بود، ضمن ایجاد فرصت اندیشیدن برای آنان صریحاً ایشان را از پیروی بدون بینش از هر کسی منع می فرمود، به عبارت دیگر محتوای افکار ارائه شده به بهترین شکل پاسخگوی نیازهای ظاهری و باطنی مخاطبان بود و به این سان روز به روز بر دامنه گسترش این تفکر افزوده می شد (علیخانی، ۱۳۸۶، صص ۳۶۲-۳۶۳)

۹-۲. دفاع از مستضعفان و یاری آنها

خداوند در کتاب شریفش به پیکار در راه خدا و در راه مستضعفان خوانده است. در آیه ۷۵ سوره نساء انسانهایی که فطرتشان بیدار است مورد خطاب قرار گرفته و بر عواطف انسانی آنها انگشت گذارده شده و آن ها را مورد تشویق و ترغیب قرار داده که در مقابل مظلوم واقع شدن مستضعفان سکوت نکنند (طباطبایی، ۱۴۱۷، ج ۴، ص ۴۱۹). پیامبر اکرم (ص) فرمودند: (من سمع رجلاً ینادی یا للمسلمین فلهم یجبه فلیس بمسلم): هر که صدای مردمی را بشنود که مسلمانان را به فریاد می طلبد، پس او را اجابت نکنند مسلمان نیست (عاملی، بی تا، ح ۱۲۲۶۸) امام رضا (ع) فرمودند: (ان الله عباداً فی الارض یسعون فی حوائج الناس هم الامنون یوم القیامه): خداوند در روی زمین بندگان دارد که در حوائج مردم سعی می کنند، آنانند که روز قیامت در ایمنی هستند. (کلینی، ۱۴۰۱، ح ۲۱۵۰)

۱۰-۲. صلابت و پشتکار در نیل به اهداف یکی دیگر از مهم ترین اصول و الگوهای

رفتاری پیامبر اکرم (ص) در رویارویی با پدیده نفاق صلابت می باشد که در آیات ۷۳ توبه و ۹ تحریم خدا به پیامبر دستور داده است که: «ای پیامبر، با کافران و منافقان جهاد کن و بر آنان سخت بگیر» به تعبیر علامه طباطبایی معنای غلظت، شدت سرسختی به خاطر خداست و به معنای خشونت و سنگدلی نمی باشد (طباطبایی، ۱۴۱۷، ج ۹، صص ۴۰۴-۴۰۵) آنچه در مدیریت اهمیت اساسی دارد، مداومت امور است نه صرفاً آغاز کردن آنها. اعتلای ارزش ها و پیاده سازی اهداف بلند مستلزم تلاش و استقامت بر آرمان هاست. آن گونه که به پیامبر اعظم (ص) نیز این دستور صادر شده است «استقامت کن خودت و کسانی که پیرو تو هستند (هود / ۱۱۲)» از این آیه استنباط می گردد نه تنها رهبران و مدیران بلکه پیروان نیز در جهت تحقق آرمانها و اهداف والا از هیچ کوششی دریغ نورزند. احادیثی از پیامبر (ص) که ناظر به تاکید ایشان بر این اصل است: (ان احب الاعمال الی الله ادمها و ان قل): بهترین کارها نزد خدا، تداوم آنها اگر چه کم باشد. (قوی المنذری، ۱۳۸۸، ج ۴، ص ۱۳۰) (الامور بتمامها و الاعمال بخواتمها): کارها و اعمال را به کمال و سرانجام رسانید. (مجلسی، ۱۴۰۳، ج ۷۷، ص ۱۶۵)

نتیجه گیری

۱) قرآن کریم نه تنها پاسخگوی افکار تشنه مخاطبان بود بلکه فرصت اندیشیدن را به آنان می داد که با این روش انقلابی نو را در جامعه جاهلیت آن زمانه ایجاد کرد.

۲) بی شک پیام ها و رهنمود های بصیرت بخش قرآن می باشد که اکنون نیز زمینه ساز جنبش بیداری اسلامی در کشورهای منطقه گشته است.

۳) عوامل اصلی در ایجاد بیداری اسلامی اتحاد، مرجعیت و رهبری، برقراری عدالت و ... می باشند.

۴) نخستین گام در جهت تداوم بیداری اسلامی، حفظ زمینه های ایجاد آن می باشد زیرا که در صورت از بین رفتن علت، معلولی نیز وجود نخواهد داشت.

فهرست منابع

- ۱- ابوالفتوح رازی، جمال الدین (۱۳۹۸)، تفسیر روض الجنان و روح الجنان، تصحیح علی اکبر غفاری، تهران: انتشارات کتاب فروشی اسلامیة.
- ۲- ایروانی، جواد (۱۳۸۷)، فرهنگ روابط اجتماعی در آموزه های اسلامی، مشهد: دانشگاه علوم اسلامی رضوی، جلد دوم.
- ۳- بیگی، روح الله (۱۳۸۹)، ارزشهای اجتماعی در قرآن، قم: انتشارات اسوه، چاپ دوم.
- ۴- جوان مهر، حسین (۱۳۸۳)، رفتارشناسی پیامبر (ص) با مردم، رشت: انتشارات کتاب مبین.
- ۵- خامنه ای، سید علی (۱۳۷۷)، آزادی از نظر اسلام و غرب، انتشارات اندیشه حوزه، چاپ چهاردهم.
- ۶- دشتی، محمد (۱۳۷۹)، ترجمه نهج البلاغه، قم: انتشارات الهادی.
- ۷- رازانی، محمد علی (بی تا)، نظام حکومت اسلامی، تهران: انتشارات مام.
- ۸- طباطبایی، سید محمد حسین (۱۴۱۷)، المیزان فی تفسیر القرآن، قم: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، چاپ پنجم، جلد چهارم ونهم.
- ۹- صحیفه نور (۱۳۶۸)، سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی.
- ۱۰- عاملی، شیخ حر (بی تا)، وسایل الشیعه الی تحصیل مسائل الشریعه، بیروت، دارالاحیاء التراث العربی.
- ۱۱- علیخانی، علی اکبر (۱۳۸۶)، سیاست نبوی، تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی، چاپ اول.
- ۱۲- قرائتی، محسن (۱۳۸۴)، تفسیر نور، تهران: مرکز فرهنگی درسهایی از قرآن، جلد یازدهم.
- ۱۳- قرضاوی، یوسف (بی تا)، بیداری اسلامی و فرهنگ اختلاف، عمر قادری.
- ۱۴- قوی المنذری، رکن الدین عبدالعظیم (۱۳۸۸) الترغیب و الترهیب، بیروت: دارالاحیاء التراث العربی، جلد چهارم.
- ۱۵- کلینی، ابوجعفر محمد بن یعقوب (۱۴۰۱)، الاصول من الکافی، بیروت: دارصعب و دارالتعارف، چاپ چهارم.

- ۱۶- مجلسی، محمد باقر (۱۴۰۳)، بحارالانوار لعلوم الاثمه الاطهار، بیروت: دارالاحیاء التراث العربی.
- ۱۷- محمدی ری شهری، محمد (۱۳۷۶)، رهبری در اسلام، قم: دارالحدیث، چاپ دوم.
- ۱۸- مصباح یزدی، محمد تقی (۱۳۸۶)، انقلاب اسلامی و ریشه های آن، قم: انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)
- ۱۹- مطهری، مرتضی (۱۳۸۰)، سیری در سیره نبوی، تهران: صدرا.
- ۲۰- مکارم شیرازی، ناصر (۱۳۸۳)، تفسیر نمونه، تهران: دارالکتب الاسلامیه.
- ۲۱- موسسه فرهنگی قدر ولایت (۱۳۸۶)، سیره اجتماعی پیامبر اعظم (ص)، تهران: ناشر موسسه فرهنگی قدر ولایت.
- ۲۲- نوری، حسین (۱۴۰۹)، مستدرک الوسائل، بیروت: آل بیت، چاپ دوم، جلد سیزدهم.
- ۲۳- نیلی پور، مهدی (۱۳۸۸)، بهشت اخلاق، قم: موسسه تحقیقاتی حضرت ولی عصر (عج)، چاپ پنجم.

سیده محبوبه کشفی

دانشجوی دکتری علوم قرآن و حدیث دانشگاه شیراز

شعر

رهرو نور

شهید ای مظهر مهر الهی
 تو ای در جنگ با جور و سیاهی

به نیکی ها عجین کردی تو خود را
 جهان در ذکر نامت شد هم آوا

طلوع صبح رویاهای نابی
 تو با ما صادقی، تو بی نقابی

در این محنت کده بی تو غریبیم
 توانی نیست در ما، بی شکیم

تو از عشقت به حق ما را کن آگاه
 که بشناسیم راه حق ز بیراه

شویم آسوده از آسیب دوران
 بگیرد سختی ما نیز پایان

برای امنیت
 FOR SECURITY

زهرا شمشیری
 دانش آموخته کارشناسی حقوق دانشگاه شیراز

یک شبه

صلاحیت نامزدهای مجلس خبرگان چگونه تعیین می شود؟

مطابق با تبصره یکم ماده سوم قانون انتخابات مجلس خبرگان، مرجع تشخیص دارا بودن شرایط موردنظر را فقهای شورای نگهبان دانسته است. در میان شرایط فوق نیز به نظر می رسد رکن اصلی مسئله اجتهاد باشد. در این باره به طور معمول، فقهای مزبور، برای کسانی که اجتهادشان محرز نیست، اقدام به برگزاری امتحان می کنند و شرایط دیگر را با تحقیق و تفحص احراز می کنند. البته مطابق با تبصره دوم ماده ۳ انتخابات مجلس خبرگان، کسانی را که رهبر، صریحاً یا ضمناً، اجتهاد آنان را تأیید کرده باشد، از نظر علمی، نیازمند تشخیص فقهای شورای نگهبان نخواهند داشت. هیئت های اجرایی پس از پایان مهلت نام نویسی ظرف یک دوره زمانی ده روز صلاحیت داوطلبان را براساس استعلامات مراجع چهارگانه مجلس در قانون (نیروی انتظامی، قوه قضائیه، وزارت اطلاعات و سازمان ثبت احوال) بررسی می کنند. پس از بررسی صلاحیت داوطلبان در هیئت های اجرایی، بررسی صلاحیت داوطلبان در هیئت های نظارت و پس از آن در شورای نگهبان انجام خواهد شد. نامزدهای تأیید صلاحیت شده بعد از این خواهند توانست با آغاز تبلیغات برای تکیه زدن بر ۸۸ صندلی مجلس خبرگان رقابت کرده و منتظر کسب رأی از سوی مردم باشند.

برگرفته از کتاب «یک صندوق شبهه» از حجه الاسلام راجی.

در محضر روایت

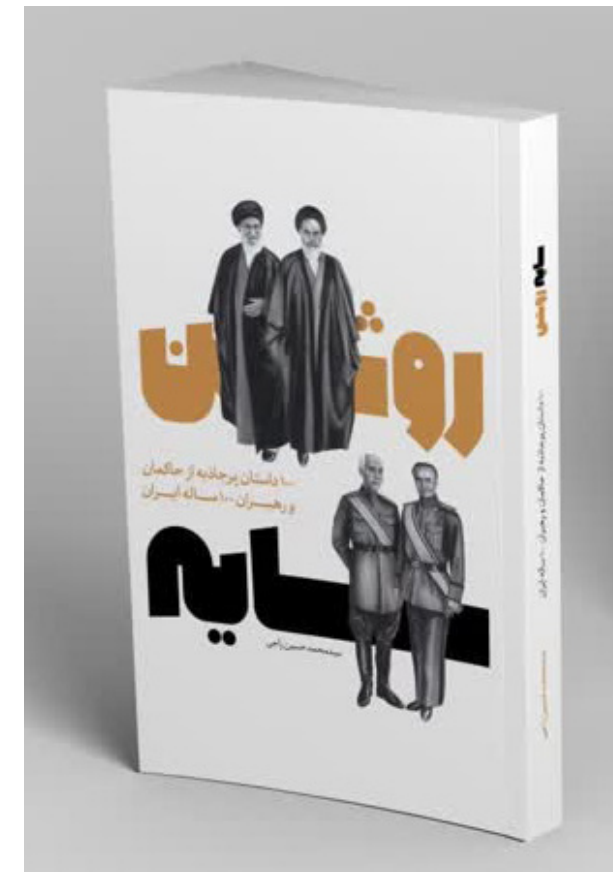
امام علی (ع): الْعَجَبُ هُوَ الدُّنْيَا، وَ غَفَلَتْنَا فِيهَا أَعْجَبَ
دنيا شگفت است و شگفت تر از آن غفلت ما در آن است.

مجلسی (۱۴۰۳ق)، بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۱.

معرفی کتاب

با خجالتی وصف ناشدنی نگاشته شده که انسان را ذره ای با درد امیرالمومنین (ع) آشنا می کند که می فرمود: «الدَّهْرُ أَنْزَلَنِي ثُمَّ أَنْزَلَنِي، ثُمَّ أَنْزَلَنِي حَتَّى يُقَالَ مَعَاوِيَةُ وَ عَلِيٌّ» (روزگار، مرتبه مرا پایین آورد، پایین آورد، پایین آورد به حدی که می گفتند: معاویه و علی).»

کتاب «سایه روشن» نوشته پژوهشگر و نام آشنا «سیدمحمدحسین راجی» که کتاب «صعود چهل ساله» را نیز نگاشته است. نویسنده در این کتاب با استناد به منابع بی طرف، تفاوت رویکرد و روحیات رهبران حکومت پهلوی را با رهبران جمهوری اسلامی مورد مقایسه قرار دهد. با توجه به زمان کنونی که رسانه های معاند سعی در تصویرسازی غلط از انقلاب اسلامی ایران دارند، به نظر می رسد که محتوای کتاب مذکور به خوبی شفاف سازی کرده و با مقایسه ی دوره ها و عملکردشان مطالب را مستند تبیین کرده است.

کتاب «سایه روشن» با زبان داستانی روایت گر صد ماجرا از رهبران دیروز و امروز ایران است؛ که در بخش سایه با سیاهی حکومت پهلوی روبه رو هستیم و در بخش روشن شاهد اخلاق انسانی و اسلامی رهبران انقلاب اسلامی هستیم. در ادامه برشی از این کتاب را با هم می خوانیم: «مرگ بر دیکتاتور درود بر رضا شاه؛ این شعار یکی از شعارهایی بود که در سال ۱۴۰۱ بارها توسط برخی از دانش آموزان و دانشجویان به گوش رسید و نشان دهنده آن بود که نسل جدید نه شناختی از حاکمان پهلوی دارد و نه شناختی از رهبران جمهوری اسلامی به همین جهت نگارش کتاب «سایه روشن» که ۲۵ تفاوت از رهبران ۱۰۰ ساله ایران است، انجام شد. البته فهرست تفاوت ها بسیار بیش از این مقدار است که شاید در فرصت های بعد ادامه آن نگاشته شود. این کتاب علی رغم میل باطنی و

سیده محبوبه کشفی
دانشجوی دکتری علوم قرآن و حدیث
دانشگاه شیراز

